

Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında İşbirliği ve Dayanışma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 11.5.1993 Sayı : 21578)

Kanun No.
3905

Kabul Tarihi
4.5.1993

MADDE 1. — 2 Kasım 1992 tarihinde Ankara’da imzalanan ‘‘Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında İşbirliği ve Dayanışma Anlaşması’’nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE AZERBAJCAN CUMHURİYETİ ARASINDA İŞBİRLİĞİ VE DAYANIŞMA ANLAŞMASI

Aşağıda taraflar olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti,

Birbirlerinin egemenliğine, bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne saygı ile sınırların dokunulmazlığı ve içişlerine karışmama ilkelerine dayanarak aralarındaki ilişkilerin daha da güçlendirilmesi arzusuyla,

Birleşmiş Milletler Yasasının amaç ve ilkeleri, Helsinki Nihâf Senedi ile Yeni Bir Avrupa İçin Paris Yasası ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı sürecinde kabul edilen diğer belgelerde ifadesini bulan esaslara bağlı olduklarını teyid ederek,

İnsan haklarına ve temel özgürlüklere dayalı çoğulcu demokratik sistemin vazgeçilmez bir yaşam biçimi olduğunu kabul ederek,

Demokratik kurumlar ile serbest pazar ekonomisi ilkelerinin iktisadî kalkınma ve sosyal gelişme sürecini hızlandırdığına inanarak,

İki ulus arasındaki akrabalık ve kardeşlikten kaynaklanan tarih, kültür, gelenek, dil ve dostluk bağlarının çok yönlü yakın bir işbirliğinin geliştirilmesi için gerekli zemini oluşturduğuna dair inançlarını belirterek,

Bugüne kadar Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti arasında imzalanmış bulunan ve her iki devletin mevcut mevzuatına uygun olan tüm Andlaşma, Anlaşma ve Belgelere, bu meyanda 13 Ekim 1921 tarihli Kars Anlaşmasına bağlılıklarını teyid ederek,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

MADDE I

Taraflar, iki ülke arasındaki ilişkilerin, uluslararası ilişkilere hâkim olan yeni gelişmelere uyumlu biçimde, karşılıklı yarar, güven ve işbirliği temelinde siyasal, ekonomik, ticarî, enerji, sağlık, çevre, tarım, bilim, eğitim, teknik, ulaştırma, gemicilik, iletişim, kültür, enformasyon, istatistik, turizm, spor ve diğer tüm alanlarda geliştirilmesi hususunda görüş birliği içindedirler. Bu amaçla Taraflar, yukarıdaki konularda ve diğer alanlarda gerekli anlaşma veya protokoller düzenleyeceklerdir.

3905

4.5.1993

MADDE II

Taraflar, ticarî ve ekonomik işbirliğinin, ikili ilişkilerin önemli bir unsurunu teşkil ettiğinden hareketle, aralarındaki ticaret hacminin mevcut potansiyele uygun bir düzeye yükseltilmesi, ortak yatırım projelerinin geliştirilmesi ve uygulanması yönünde gayret göstereceklerdir.

Taraflar, aralarındaki ekonomik ve malî ilişkilerin geliştirilmesini teşvik edip bu hususa öncelik tanıyacaklardır.

Taraflar, ülkelerinin geleceği için önemli olan, aşağıda belirtilen alanlarda işbirliği yapmaya ve bunu zaman içerisinde geliştirmeye karar vermişlerdir.

- Sanayi
- Enerji
- Doğal Kaynaklar
- Tarım ve Gıda Sanayii
- Ulaştırma ve Altyapı
- Sağlık
- Haberleşme ve İletişim

MADDE III

Taraflar, ekonomi, bilim ve teknik alanlarında bilgi ve tecrübe alış verişini teşvik edecekler, her iki ülkenin bu alanlardaki olanaklarının dana iyi tanınmasını sağlamak için her düzeydeki temasların geliştirilmesini destekleyeceklerdir.

MADDE IV

Taraflar, Parlamentoları ve siyasî partileri ile, çeşitli kamu kurumları, iş çevreleri, meslek ve sanat kuruluşları, arasında temas ve ilişkiler kurulmasını, parlamenterler ve anılan kuruluş temsilcileri arasında karşılıklı ziyaretler teati edilmesini teşvik edecekler ve şehirleri arasında kardeş şehir bağları tesisini destekleyeceklerdir.

MADDE V

Taraflar, uluslararası ilişkilerin temel ilkelerine atıfla, Kafkasya'da barış, güvenlik ve istikrarın tüm bölge ülkelerinin toprak bütünlüklerinin teminatı olduğunu vurgulayarak, güven ve güvenlik konularında birbirleriyle ikili düzeyde ve her iki tarafın da üyesi buldukları KAİK ve AGİK çerçevesinde yakın işbirliği, yardımlaşma ve danışma içinde bulunacaklardır.

MADDE VI

Taraflardan herhangi birisinin bir üçüncü devletin saldırısı ile karşı karşıya kalması halinde, diğeri söz konusu tecavüzün önlenmesi amacıyla Birleşmiş Milletler Yasasının ilke ve amaçları doğrultusunda ve KAİK ve AGİK'de öngörülen mekanizmalar çerçevesinde gerekli yardıma bulunacaktır.

MADDE VII

Taraflar, egemen ve bağımsız bir devletin temel işlevlerini görecekt temel kurum ve kuruluşların oluşturulması, yapılanması, kadrolarının yetiştirilmesi ve bu amaçlarla gerekli eğitimin ve teçhizatın sağlanması hususunda işbirliği yapacaklardır.

3905

4.5.1993

MADDE VIII

Taraflar, aralarındaki yakın ilişkilerin geliştirilmesi çerçevesinde kültür, sanat, eğitim, turizm alanlarında ilişkilerini artıracaklar ve serbest bilgi alışverişini teşvik edeceklerdir. Taraflar, ayrıca, bu konularda çeşitli anlaşmalar aktedeceklerdir. Taraflar, kamu ve özel kurum ve kuruluşlarının bu alanlarda işbirliği yapmalarını ve ortak çalışmalar yürütmelerini destekleyeceklerdir. Ayrıca, Taraflar, iki ülkede karşılıklı olarak kültür merkezlerinin açılması için gerekli girişimlerde bulunacaklardır.

MADDE IX

Taraflar, ulaştırma ve haberleşme alanlarında işbirliğinin geliştirilmesine özel bir önem atfedecekler, basın, radyo ve televizyon alanlarında işbirliğini ve her türlü haber, bilgi ve yayının değişimi ile dağıtımını destekleyeceklerdir.

MADDE X

Taraflar, bu anlaşmada öngörülmuş bulunan konuların hayata geçirilmesi için iki ülke hükümet ve hükümet dışı kuruluşları arasında doğrudan temas ve işbirliğini teşvik edeceklerdir.

MADDE XI

Taraflardan birinin sınırları içinde bulunan diğer Tarafa ait kamu veya özel mülkiyetin durumunu düzenleyen ahdi bir belge bulunmadığı takdirde, taşınmaz malın aidiyeti, bulunduğu ülke yasalarına tabi olacaktır. Taraflardan birine ait ve diğer Tarafın sınırları içinde bulunan taşınmaz mal üzerinde üçüncü bir devlet veya özel şahıs hak iddia ettiği takdirde, sorun adli yollardan çözümleninceye kadar söz konusu taşınmaz malın mülkiyetini kendi uhdesinde tutarak korumayı ve taşınmaz malın bulunduğu ülkenin rızası olmadan üçüncü bir devlete veya özel şahsa devretmemeyi taahhüt eder.

Tarafları ilgilendiren mülkiyete ilişkin konular düzenlenecek anlaşma ve protokollerle esasa bağlanacaktır.

MADDE XII

Taraflar, aralarında ekonomik ve ticarî ilişkilerin gelişmesi için gerekli şartları yaratacaklardır.

Bu amaçla Taraflar, diğer Tarafın kamu ve özel kurum ve kuruluşları ile bunların temsilcileri için uygun çalışma ortamını yaratacaklar ve karşılıklı yatırımları teşvik edip, mevcut yatırımları koruyacaklardır. Bu bağlamda, Taraflar ayrıca, ilgili kurum ve kuruluş yetkililerinden oluşan bir karma ekonomik komisyon kuracaklardır.

MADDE XIII

Taraflar bilim ve teknik alanlarında işbirliği yapacaklar, bilimsel araştırma kurumları arasında doğrudan ilişkiler kurulmasını, ileri teknoloji alanında ortak program ve araştırmalar yapılmasını teşvik edecekler, kadro eğitimi, bilim adamları, danışman, uzman ve stajyer mübadelesi, yükseköğretim ve bilimsel unvan diplomalarının karşılıklı olarak geçerliliğinin tanınması konusunda anlaşma yapacaklardır.

MADDE XIV

Taraflar, enerji kaynaklarının geliştirilmesi ve bunlardan yararlanılması, ulaşım, enformasyon ve iletişim alanları ile uydu ve telekomünikasyon sistemlerinin geliştirilmesinde işbirliğine gideceklerdir.

3905

4.5.1993

MADDE XV

Taraflar, çevre korunması için işbirliği yapacaklar ve ekoloji alanında uluslararası bir işbirliği mekanizmasının oluşturulmasına çalışacaklardır.

MADDE XVI

Taraflar, kendi topraklarında karşı tarafın toprak bütünlüğünü ve yasal düzenini zor kullanılarak değiştirmek isteyen örgüt, grup ve şahısların faaliyetlerine engel olmayı taahhüt ederler.

Taraflar, ayrıca bireysel veya örgütsel uluslararası uyuşturucu kaçakçılığına, teröre, kara, hava, deniz ulaşımının güvenliğini tehdide yönelik olaylara ve sanat eserleri kaçakçılığına karşı işbirliği yapacaklar ve bu konuda gerekli anlaşmaları imzalayacaklardır.

MADDE XVII

Taraflar, işbu anlaşma ile geliştirilen işbirliğinin ve dostluk ilişkilerinin diğer ülkelerin menfaatlerine karşı olmadığını ve diğer devletlerle imzalamış oldukları ikili ve çok taraflı anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini haleldar etmeyeceğini beyan ederler.

MADDE XVIII

Taraflar bu anlaşmanın maddelerinin uygulanmasını denetlemek için dönüşümlü olarak Ankara ve Bakü'de yılda 2 defa toplantılar düzenleyeceklerdir. Bu toplantıların tarih ve düzeyi diplomatik kanallardan saptanacaktır.

MADDE XIX

İşbu anlaşmanın süresi 10 yıldır. Taraflardan biri, anlaşmanın feshedilmesini anlaşmanın ilk 10 yıllık süresinin dolmasından üç ay önce karşı tarafa yazılı olarak bildirmediği takdirde anlaşmanın yürürlük süresi 5 yıl uzayacaktır.

Anlaşmanın müteakip dönemlerde feshedilmesinde de üç ay yazılı bildirim esası gözetilecek ve böyle bir bildirimde bulunulmadığı takdirde, anlaşma beşer yıllık sürelerle uzatılmış sayılacaktır.

İşbu anlaşma Tarafların mezuatlarına uygun olarak onaylanmasını ve onay belgelerinin teatisini müteakip yürürlüğe girecektir.

2 Kasım 1992 tarihinde Ankara'da Türkiye ve Azerbaycan Türkçesinde iki nüsha olarak ve iki metin de aynı ölçüde geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA

SÜLEYMAN DEMİREL

BAŞBAKAN

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ ADINA

EBULFEZ ELÇİBEY

CUMHURBAŞKANI

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
27	53	13
31	77	286
35	97	102:111,117,134:138
	98	172,175:176,267:271

I - Gerekçeli 300 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 97 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/491